

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu Mesta Poprad na rok 2013 s výhľadom na roky 2014 - 2015

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta na rok 2013 s výhľadom na roky 2014 – 2015 predkladám podľa § 18f odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Stanovisko som vypracovala na základe návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2013 – 2015 spracovaného podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie a na základe návrhu rozpočtu výdavkov v programovom členení.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2013 – 2015 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z troch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a to zákonmi:

- č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- č. 493/2011 Z.z. ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorého v súlade s § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 65,4 %; vrátane Nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v platnom znení
- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov
- č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Poprad

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami mesta (ďalej VZN):

- VZN č. 10/2008 o miestnych daniach
- VZN č. 11/2008 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN č. 6/2010 o poplatku za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia
- VZN č. 1/2011 vrátane dodatkov o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Poprad
- VZN č. 3/2011 o určení výšky mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Poprad
- VZN č. 4/2011 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školských jedálňach a vo výdajnej školskej jedálni pri školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Poprad
- VZN č. 5/2011 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva
- VZN č. 7/2011 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia so sídlom na území mesta Poprad
- VZN č. 4/2012 o úhradách, spôsobe určenia a platenia úhrad za poskytovanie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Poprad

a internými smernicami, zásadami Mesta Poprad.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Poprad

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom dňa 24. 11. 2012, t. j. v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení opatrenia z 28. marca 2006 (č. MF/008978/2006-421), opatrenia z 23. apríla 2008 (č. MF/009212/2008-421) a opatrenia z 20. mája 2010 (č. MF/011928/2010-421), opatrenia z 18. augusta 2010 (č. MF/021218/2010-421), opatrenia z 29. októbra 2010 (č. MF/025825/2010-421), opatrenia z 20. februára 2012 (č. MF/010211/2012-421), ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2013 až 2015 č. MF/007899/2012-411.

3. Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Návrh programového rozpočtu pre roky 2013 - 2015 v súlade s § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje údaje o zámeroch a cieľoch mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu mesta. Rozpracovanie návrhu rozpočtu do programov, podprogramov a prvkov značne zvýšilo informačnú hodnotu návrhu s možnosťou prezentovať ciele a monitorovať ich dosahovanie.

Pri zostavovaní programových štruktúr postupujú správcovia rozpočtových kapitol podľa Metodického pokynu Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania v znení dodatku č. 1 a dodatku č. 2 a Manuálu k metodickému pokynu, týkajúceho sa formulovaniu zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu mesta vychádza z návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2013 – 2015 zverejnených Ministerstvom financií SR a z očakávaného vývoja hospodárenia mesta v roku 2012. Na základe zhodnotenia reálneho naplnenia rozpočtu príjmov, mesto prišlo k zostaveniu výdavkovej časti rozpočtu.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2013,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2014,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2015.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný (rok 2013), rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu na rok 2013 je spracovaný v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Návrh rozpočtu obsahuje predpokladaný objem podielu na daniach v správe štátu (výnos dane z príjmov FO).

Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom, podnikateľským subjektom pôsobiacim na území mesta, vyplývajúce pre nich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, neštátnym školským zariadeniam a z uzatvorených zmluvných vzťahov.

Z dôvodu presunu kompetencií zo štátnej správy na samosprávu, rozpočet mesta obsahuje aj finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu.

Jeho súčasťou sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, zriaďovateľom ktorých je Mesto Poprad a finančné vzťahy k obchodným spoločnostiam, zakladateľom ktorých je mesto.

Návrh programového rozpočtu výdavkov predstavuje podrobne rozpracované zámery a ciele mesta, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu.

Návrh rozpočtu mesta (tabuľková časť) obsahuje aj povinné údaje tak, ako to ukladá ust. § 4 ods. 6 zák. č. 523/2004 Z.z. v platnom znení a ust. Čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. – skutočné plnenie rozpočtu za roky 2010, 2011, schválený rozpočet na rok 2012 a údaje o očakávanej skutočnosti v roku 2012.

Prehľad návrhu rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z.

v eurách

Rozpočet celkom:	SR	návrh		
	2012	2013	2014	2015
na roky	2012	2013	2014	2015
Príjmy	29 337 640	28 507 230	30 493 490	30 352 750
Výdavky	29 337 640	28 507 230	30 493 490	30 352 750
hospodárenie: vyrovnanosť	0	0	0	0

Bežný rozpočet:

na roky	2012	2013	2014	2015
bežné príjmy	27 604 860	26 980 080	27 921 880	28 779 480
bežné výdavky	27 306 290	26 758 880	27 358 890	27 925 150
hospodárenie: prebytok	298 570	221 200	562 990	854 330

Kapitálový rozpočet:

na roky	2012	2013	2014	2015
kapitálové príjmy	850 000	450 000	350 000	150 000
kapitálové výdavky	1 896 800	1 611 700	2 997 000	2 289 000
hospodárenie: schodok	1 046 800	1 161 700	2 647 000	2 139 000

Finančné operácie:

na roky	2012	2013	2014	2015
finančné operácie príjmov	882 780	1 077 150	2 221 610	1 423 270
finančné operácie výdavkov	134 550	136 650	137 600	138 600
hospodárenie: prebytok	748 230	940 500	2 084 010	1 284 670

Návrh rozpočtu mesta na rok 2013 je zostavený ako vyrovnaný, obsahuje celkové príjmy vo výške **28 507 230 eur**, čo predstavuje 97,17 % schváleného rozpočtu roku 2012 a v rovnakej výške i celkové výdavky. Z toho **bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový** vo výške **221 200 eur**, **kapitálový rozpočet so schodkom** vo výške **1 161 700 eur** a **finančné operácie s prebytkom** vo výške **940 500 eur**.

Takto zostavený návrh rozpočtu je v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

rozdelenie bežných príjmov	návrh R 2013	schvál. R 2012	rozdiel
vlastné-podiely na daniach v správe štátu	12 800 000	13 310 000	- 510 000
vlastné daňové, nedaňové príjmy	6 789 600	7 584 530	- 794 930
transfery zo ŠR	7 390 480	6 710 330	680 150
bežné príjmy celkom	26 980 080	27 604 860	- 624 780

Najväčšiu a najvýznamnejšiu zložku návrhu bežného rozpočtu vlastných daňových príjmov predstavuje príjem zo štátneho rozpočtu – výnos dane z príjmov, a to 47,44 % z celkových bežných príjmov. Objem výnosu dane v roku 2013 je predpokladaný pod úrovňou očakávanej skutočnosti roku 2012, pokles o 510 000 eur, t.j. o 3,83 % v porovnaní so skutočnosťou roku 2011 pôjde o predpokladaný prepád o 1,94 %. Návrh rozpočtu pre roky 2014, 2015 uvažuje s výraznejším rastom.

Ostatné vlastné daňové a nedaňové príjmy (príjem z miestnych daní a poplatku, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce, výnosy z finančných prostriedkov obce, z administratívnych poplatkov, ostatné vlastné príjmy) Mesto Poprad predpokladá (po zohľadnení nerozpočtovania vlastných príjmov rozpočtových organizácií mesta) zhruba na úrovni roku 2012. Návrh rozpočtu v tejto časti vychádza z platných všeobecne záväzných nariadení. Ako vyplýva z návrhu rozpočtu pre roky 2013 - 2015, mesto neuvažuje so zvyšovaním miestnych daní a poplatku.

Financovanie preneseného výkonu štátnej správy (matrika, register obyvateľstva, ŠFRB, stavebný poriadok, školstvo,) bude naďalej prostredníctvom transferov zo ŠR, z toho predpokladaný objem transferu pre školstvo predstavuje 23,24 % z navrhovaného bežného rozpočtu príjmov. Predkladateľ návrhu rozpočtu navrhuje objem finančných zdrojov na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2012. Nárast je predpokladaný v sociálnej sfére.

Návrh kapitálového rozpočtu príjmov na rok 2013 je vo výške 52,94 % schváleného rozpočtu na rok 2012. Z predloženého návrhu rozpočtu je zrejmé, že priaznivejší vývoj sa neočakáva ani v ďalších rokoch.

Po preštudovaní a posúdení návrhu rozpočtu príjmov konštatujem, že je zostavený v požadovanej štruktúre, vychádza z reálnych prepočtov podľa platnej legislatívy a v čase predkladania návrhu rozpočtu aj z prepočtov podľa platných VZN.

Zohľadňuje všeobecne známu nepriaznivú situáciu a predpokladaný vývoj v Slovenskej republike. Pri tejto konštrukcii návrhu rozpočtu predpokladám naplnenie príjmovej časti rozpočtu bez rizík.

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobnosti mesta, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

V návrhu rozpočtu predkladateľ vyčlenil finančné prostriedky aj na poskytnutie dotácií, ktoré mesto môže poskytnúť podľa ustanovení § 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Návrh rozpočtu obsahuje výdavky vo forme príspevkov pre príspevkové organizácie mesta a samozrejme výdavky, ktoré budú realizované z transferov zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy.

Predpokladaná výška výdavkov bežného rozpočtu je o 221 200 € nižšia ako sú predpokladané bežné príjmy, čím mesto predpokladá vytvoriť čiastočné finančné zdroje na krytie kapitálových výdavkov v súlade s ustanoveniami § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh kapitálového rozpočtu výdavkov predpokladá realizovať rozvojové programy, ktoré sú podrobne spracované v programovom rozpočte. Financovanie kapitálových výdavkov predkladateľ predpokladá z troch zdrojov, a to z kapitálových príjmov, prebytku bežného rozpočtu a z naakumulovaných prostriedkov z rezervného fondu (v rokoch, keď mesto dosahovalo výsledok hospodárenia – prebytok, bol realizovaný prevod finančných prostriedkov do rezervného fondu v plnej výške prebytku, nielen povinných 10 %), čo je v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. v platnom znení.

Vzhľadom na predpokladaný vývoj kapitálových príjmov v rokoch 2013 - 2015, predpokladané použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu, ktoré má vzostupný trend, odporúčam prehodnotiť rozsah rozvojových programov mesta. Prehodnotenie odporúčam aj z toho dôvodu, že Mesto Poprad od roku 2009 vykazuje schodkový výsledok hospodárenia, to znamená, že rezervný fond mesto netvorí, len vykazuje použitie.

Súčasťou celkového rozpočtu sú aj finančné operácie. V roku 2013 mesto predpokladá prevod z peňažných fondov vo výške 1 077 150 €, čo predstavuje nárast oproti schválenému rozpočtu roku 2012 o 22,02 %. Finančné operácie výdavkov budú použité na úhradu splátok istiny z úverov a leasingov motorových vozidiel.

Konštatujem, že Mesto Poprad v roku 2013 predpokladá celkový rozpočet príjmov a výdavkov nižší oproti schválenému rozpočtu roku 2012 o 830 410 eur. Prebytkovým bežným rozpočtom mesto vytvára zdroje finančného krytia pre schodok kapitálového rozpočtu, aby zabezpečil okrem povinných samosprávnych funkcií aj rozvojové programy mesta.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet mesta musí obsahovať aj zámery a ciele, tzv. programový rozpočet.

Návrh programového rozpočtu je rozpracovaný do 15 programov. Každý program má stanovený zámer, zodpovednosť; podprogram má stanovený cieľ s príslušným merateľným ukazovateľom. V číselnom vyjadrení predstavuje predpokladané použitie bežných a kapitálových finančných prostriedkov. V jednotlivých programoch je premietnutá celá činnosť mesta vrátane zabezpečenia predpokladaných rozvojových programov mesta. Prednosťou programového rozpočtu je jeho vypovedacia schopnosť, transparentnosť.

Súhrnný prehľad návrhu rozpočtu podľa programov:

	schvál.rozpočet 2012	návrh rozpočtu		
		2013	2014	2015
Programový rozpočet celkom	29 337 640	28 507 230	30 493 490	30 352 750
v tom:				
program 1 plánovanie, manažment a kontrol	263 700	282 750	283 250	283 250
program 2 propagácia a prezentácia	44 000	25 000	30 000	35 000
program 3 interné služby	1 521 860	1 472 900	1 564 050	1 539 550
program 4 služby občanom	357 100	401 820	422 400	424 460
program 5 bezpečnosť a poriadok	709 350	710 700	736 650	752 250
program 6 odpadové hospodárstvo	1 730 000	1 738 750	1 740 000	1 750 000
program 7 doprava a komunikácie	3 025 700	2 242 260	2 400 500	2 882 500
program 8 verejné osvetlenie	695 500	663 200	688 000	630 000
program 9 vzdelávanie	12 460 380	11 868 950	12 279 640	12 710 840
program 10 kultúra	156 000	154 000	176 000	176 000
program 11 šport	1 320 190	2 110 980	1 830 140	1 745 140
program 12 prostredie pre život	815 700	954 600	1 206 500	1 072 500
program 13 bývanie	667 760	710 350	1 918 350	728 350
program 14 sociálna pomoc	2 678 100	2 255 660	2 290 700	2 650 200
program 15 administratíva	2 892 300	2 915 310	2 927 310	2 972 710

D. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu mesta na rok 2013 s výhľadom na roky 2014 - 2015 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, je v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Poprad. Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre a dostatočnom rozsahu.

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v meste spôsobom obvyklým, odo dňa 21. novembra 2012, t. j. v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením, v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedeného odporúčam Mestskému zastupiteľstvu mesta Poprad:

- 1. Návrh rozpočtu Mesta Poprad na rok 2013 schváliť**
- 2. Návrh rozpočtu Mesta Poprad na roky 2014 – 2015 zobrať na vedomie.**